

OŚWIADCZENIE

Niezależność musi pozostać niezależna

Resetowanie kultury europejskiej – plan działania do 2024 r.

Reset!, europejska sieć zapoczątkowana przez Artu Farty w Lyonie, w 2022 roku, zrzesza niezależne struktury kulturalne i medialne reprezentujące różnorodność i pluralizm w Europie, a także wzmacnia ich widoczność i tworzenie sieci dzięki licznym działaniom.

Celem tej sieci jest zwrócenie uwagi na stresującą sytuację i szczególne potrzeby dzisiejszej niezależności kulturalnej, nie pozostającej pod kontrolą jakichkolwiek władz publicznych i niezależnej od dużych grup prywatnych.

Głównym celem sieci Reset! jest wspólna praca nad przeprojektowaniem (resetem) krajobrazu kulturalnego i medialnego w Europie. W drugim roku sieć Reset! i jej członkowie chcą zwrócić uwagę na ich potrzebę propagowania i wspierania wspólnych wartości pluralizmu, różnorodności, równości i zrównoważonego rozwoju w drodze do wyborów europejskich w 2024 roku.

Europa znajduje się w punkcie zwrotnym. W czasie, gdy na kontynencie obserwujemy znowu wojnę, w kilku krajach dochodzą do władzy siły obskurantkie, reakcyjne i autorytarne, wywierające niezwykłą presję przy pomocy cenzury przeciwstawiającej się wolności słowa i wymianie kulturowej. Jak nigdy dotąd niezależne podmioty z branży mediów i kultury są dziś narażone na wiele różnych niebezpieczeństw, poczynając od zwykłego zniknięcia a kończąc na represjach i przejęciach przy trwającej stale koncentracji gospodarczej tego sektora.

Mimo osłabienia struktury te są jednak dobrze przygotowane na to, by reagować na napięcia, którym Europa stawia obecnie czoła. I stale rozwijają nowe podejścia i

narracje, aby móc poruszać się w obecnym złożonym klimacie interesów gospodarczych i politycznych, oraz działać pomimo zagrażającej im dynamice władzy.

Na rok przed wyborami europejskimi my, niezależne struktury kulturalne i medialne zrzeszone w sieci Reset!, zamierzamy ostrzec przed niebezpieczeństwami grożącymi naszemu sektorowi, a także przyczynić się do opracowania nowego manifestu kulturowego, społecznego i demokratycznego. Sieć Reset! zachęca wszystkie podmioty, które podzielają naszą wizję sprawiedliwego europejskiego krajobrazu kulturalnego i medialnego, aby dołączyły do nas i przyczyniły się do przekształcenia tych roszczeń w czyn.

Musimy umieć wykorzystać eksploracyjny i postępowy sposób myślenia niezależnych struktur kulturalnych, dostosowany do praktyk następnych pokoleń, aby stawić czoła wielkim wyzwaniom naszych czasów; poczynając od kwestii ekologicznych i poruszając kwestie równości, integracji, decentralizacji technologicznej, praw pracowniczych, odnowienia więzi terytorialnych i nie tylko. Musimy też zlikwidować lukę międzypokoleniową widoczną w publicznych politykach kulturalnych.

Kluczowe znaczenie ma również przeciwstawienie się trwającej w Europie tendencji do koncentracji w środowisku kulturalnym, muzycznym, wydawniczym i medialnym, która wraz z rosnącym utowarowieniem twórczości i sztuki stwarza poważne zagrożenie dla istnienia i przetrwania niezależnej kultury. Tendencja ta stanowi też groźbę dla wolności twórczej, różnorodności artystycznej, pluralizmu opinii i, ogólnie biorąc, dla powstawania alternatywnych narracji i

głosów, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, w granicach terytoriów jak i poza nimi. Wolność można odczuwać i korzystać z niej tylko wtedy, gdy istnieje równy dostęp do zasobów i możliwości, dostęp niezależny od zewnętrznej kontroli, wpływu i przymusu zarówno ze strony autokratycznych władz publicznych, jak i wszechmocnych, monopolistycznych grup prywatnych.

My, niezależni, tworzymy ekosystem, którego praca jest niezbędna do rozwoju wszelkich kreatywnych inicjatyw na terytoriach, które reprezentujemy na kontynencie europejskim i poza nim. Ucieleśniamy krajobraz kulturalny i medialny, który jest zakorzeniony w zaangażowanych społecznościach, zorientowanych na młodzię i świadomych społecznie. Opowiadamy się za wizją i fachową wiedzą know-how, które są niezwykle istotne dla przyszłości naszej kultury. Opowiadamy się za współpracą na szczeblu europejskim i światowym, za tworzeniem relacji w sieciach i byciem otwartym na wszystko co nowe, nieznanne, różniące się i inne. Dla nas konstruktywne działanie międzysektorowe ma kluczowe znaczenie dla naszej pracy w przyszłości.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy, przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, wspólnie włączymy się do kształtowania polityki publicznej na poziomie Unii Europejskiej. Chcemy w szczególności zachęcać do realokacji zasobów finansowych na rzecz bardziej zrównoważonej dystrybucji w sytuacjach kryzysowych o charakterze społecznym, politycznym i środowiskowym.

Oświadczenie to ma na celu nie tylko zaalarmowanie opinii publicznej, ale też połączenie wszystkich osób, które podzielają ambicję, by przededefiniować podstawowe znaczenie niezależności

kulturalnej, sposób interakcji między sektorami, a także ich zależność względem władz publicznych i sektora prywatnego.

Mamy do odegrania szczególną rolę w jednoczeniu obywateli wokół alternatywnej wizji kultury, której podstawą ma być niezależność; w tworzeniu poczucia wspólnoty dzięki podejmowaniu kreatywnych inicjatyw; oraz we wpływaniu na politykę publiczną w sensie większej świadomości społecznej.

Wierzymy, że dzięki wyrażaniu się jednym głosem i wspieraniu wyborów, możemy stworzyć nowy akt założycielski nowego europejskiego wzorca kultury, mediów i sztuki, który będzie sprawiedliwy i integracyjny dla wszystkich, zarówno w granicach Europy, jak i poza nią, a także dla przyszłych pokoleń.

